

İstanbul :

Sayı
Our Reference: 1838

30.04.2015

Konu
Subject :

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2015/16) Hk.

Sirküler: 338 / 2015

Sayın Üyemiz,

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, “**Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2015/16)**” 30 Nisan 2015 Tarih ve 29342 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ’de;

- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırım Konuları Ve Yatırım Süresi’nin, **Tarımsal amaçlı kooperatiflerce balıkçı barınaklarına yapılacak olan soğuk hava deposu başvurularında 7 yıl kira süresi şartı aranmadığı,**

- Hibeye Esas Proje Toplam Tutarları Ve Destekleme Oranı Ekonomik Yatırım Konularında Yatırım Tutarı Ve Destekleme Oranı’nın, **Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlardan mantar yetiştiriciliği ve kültür balıkçılığına yönelik sabit yatırımlara 1.000.000 Türk Lirasını geçmeyeceği,** belirtilmektedir.

Bahse Konu Tebliğ Odamız (www.denizticaretodasi.org.tr) web sayfasında Mevzuat/Duyuları bölümünde yer almaktadır.

Bilgi ve gereğini arz/rica ederiz.

EK: Bahse Konu Tebliğ ve Eki
(23 syf.) (Odamız Web Syf.)

Saygılarımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

GEREĞİ :

- İlgili Üyeler (Web Sayfasında)
- İMEAK DTO Şubeleri ve Temsilcilikleri
- 01,02 No’lu Meslek Komite Üyeleri
- SUR-KOOP
- Balık Müstahsilleri Derneği
- S.S. Marmara Bölgesi Balıkçılık Kooperatifi Birliği
- S.S. İstanbul Bölgesi Balıkçılık Kooperatifler Birliği

BİLGİ:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube YK Başkanları

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI
KAPSAMINDA TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIMLARIN
DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2015/16)
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın amacı; doğal kaynaklar ve çevrenin korunmasını dikkate alarak, kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi entegrasyonunun sağlanması için küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi, tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi, gıda güvenliğinin güçlendirilmesi, kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, yürütölmekte olan kırsal kalkınma çalışmalarının etkinliklerinin artırılması ve kırsal toplumda belirli bir kapasitenin oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, kırsal alanda ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlamak için, gerçek ve tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik yatırımlarının desteklenmesi amacıyla yapılması gereken hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu, 18/1/2011 tarihli ve 2011/1409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Desteklemeleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımlar ile Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesine İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Alternatif enerji: Jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgar enerjisini,
- b) Avan proje: Başvuru konusu olan tesise ait vaziyet planı ile tesisin ihtiyaçlarına göre elde edilen verilere dayanılarak hazırlanan plan ve kesitlerin yer aldığı projeyi,
- c) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- ç) Elektronik ağ: www.tarim.gov.tr'yi,
- d) Genel Müdürlük: Tarım Reformu Genel Müdürlüğü,
- e) Gerçek kişi başvurusu ve yatırımı: Belirlenmiş nitelikleri taşıyan birey tarafından yapılacak başvuru ve gerçekleştirilecek yatırımları,
- f) Hibe sözleşmesi: Proje sahipleri ile il müdürlüğü arasında imzalanan ve hibeden yararlanma esasları ile tarafların yetki ve sorumluluklarını düzenleyen sözleşmeyi,
- g) Hibeye esas proje tutarı: Tebliğde belirtilen kriterleri sağlayan hibe desteğı verilecek giderler toplamını,
- ğ) İl müdürlüğü: Bakanlık il müdürlüklerini,
- h) İl proje değerlendirme komisyonu: Vali yardımcısı başkanlığında; il gıda, tarım ve hayvancılık müdürlüğü, yatırım izleme koordinasyon başkanlığı veya il özel idaresi genel sekreterliği, il çevre ve şehircilik müdürlüğü, ticaret borsası, ziraat odası başkanlığı ile ihtiyaç duyulması halinde proje konusuna göre belirlenecek diğer ilgili üniversite, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumu temsilcilerinden en az beş kişiden oluşturulan ve bu Tebliğ kapsamında ilinde yapılan hibe başvurularını değerlendiren komisyonu,
- ı) İl proje yürütme birimi: İl düzeyinde programın tanıtımından, projelerin uygulamasından ve tamamlanan projelerin izlenmesinden sorumlu olan, yapılacak iş ve işlemleri il müdürlüğü adına yürüten, ilgili şube müdürü ve elemanları ile gerektiğinde il müdürlüğü ve diğer kamu kurumu elemanlarının valilik oluruyla görevlendirilmesi ile oluşturulan en az üç kişilik birimi,
- i) İlerleme raporu: Yatırımcı tarafından hazırlanıp üç ayda bir il müdürlüğüne teslim edilen iş gerçekleştirme raporunu,
- j) Kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırım: Faal olsun veya olmasın, çalışma ve üretim izinleri başvuru sahibi adına olmak üzere yasal izinleri alınmış ve tarımsal ürünlerden belli bir ürünün işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik olarak yapılmış tesisler ile tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırım tesislerinde makine-ekipman alımını ve gerekli olması halinde hibeye esas proje tutarının en fazla %80'ine kadar inşaat giderini kapsayan yatırımı,
- k) Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanmasına yönelik yatırım: Tarımsal ürünlerden belli bir ürünün işlenmesi, depolanması, paketlenmesi ile tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırım projelerine yönelik olarak inşaatı yarım kalmış tesislerin inşaatının tamamlanması ve gerekli makine ekipmanının alımını ya da inşaatı

tamamlanmış tesislerin makine ekipman alımlarını içeren projeyi,

l) Merkez proje değerlendirme komisyonu: İl proje değerlendirme komisyonu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda uygun görülen proje başvurularına ait değerlendirme raporlarını, bu Tebliğde yer alan esaslar doğrultusunda değerlendiren ve Genel Müdürlükçe oluşturulan komisyonu,

m) Nihai rapor: Yatırımcı tarafından yatırıma ait fiili uygulamaların tamamlanmasını takiben son ödeme talebi evrakı ile birlikte hazırlanıp il müdürlüğüne teslim edilen raporu,

n) Ödeme icmal tablosu: Yalnız bir yatırıma ait olan o dönemin inşaat ödemeleri ile makine, ekipman ve malzeme ödemelerini kapsayan tabloyu,

o) Program: Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programını,

ö) Proje: Hibe desteğinden yararlanabilmek için belirlenmiş nitelikleri sağlayan gerçek ve tüzel kişilerin gerçekleştirecekleri yatırım projelerini,

p) Proje toplam tutarı: Program kapsamında hibeye esas proje tutarı ile tamamı yatırımcı tarafından gerçekleştirilen aynı katkı tutarının toplamını,

r) Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar: Büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvan yetiştiriciliği, kültür balıkçılığı ve kültür mantarı üretimine yönelik modern sabit yatırım tesislerini,

s) Tarımsal ürün: Tütün hariç tüm bitkisel ürünleri, hayvansal ürünleri ve su ürünlerini,

ş) Tatbikat projesi: Başvuru konusu olan tesisin ihtiyaçlarına göre arazi ve zemin etütleri yapılmış, yapı elemanları kesitlerinin ölçülendirilip boyutlandırıldığı, inşaat sistem ve gereçleriyle teknik özelliklerinin belirtildiği, mimari, statik, elektrik, sıhhi tesisat projeleri ile maliyet hesapları dahil her türlü ayrıntıyı içeren projeyi,

t) Tüzel kişi başvurusu ve yatırımı: Belirlenmiş nitelikleri sağlayan bireylerin yasal olarak oluşturdukları ortaklıklar tarafından yapılacak başvuru ve gerçekleştirilecek yatırımları,

u) Uygulama sözleşmesi: Yatırımcılar ile proje kapsamında satın aldıkları makine, ekipman ve malzeme ile inşaat işlerini sağlayan yükleniciler arasında yapılacak akdi,

ü) Yatırımcı: Bu Tebliğ kapsamında proje hazırlayıp başvuruda bulunan ve başvurusu kabul edilerek hibe sözleşmesi imzalayan gerçek ve tüzel kişileri,

v) Yüklenici: Hibe sözleşmesi akdedilen yatırım projesi kapsamında yatırımcılar tarafından satın alınacak makine, ekipman ve malzeme ile inşaat işlerini sağlayan bağımsız kişi ve kuruluşları,

y) Yeni yatırım tesisi: Tarımsal ürünlerden belli bir ürünün işlenmesi, depolanması, paketlenmesi ile alternatif enerji kullanan sera ve tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırım projelerine yönelik olarak henüz yapı ruhsatı alınmamış yatırım yerinde temelden yapılacak inşaat ve makine ekipman alımını kapsayan tesisi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Uygulama Birimleri

Genel Müdürlük

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki çalışmaları Bakanlık adına Genel Müdürlük yürütür. Programın tanıtımını ve yatırımcıların bilgilendirilmesini sağlar. Program kapsamında yapılacak çalışmaların kontrolüne, idari, mali, mühendislik ve çevresel uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesine destek verir.

(2) Program ile ilgili olarak, yıllık yatırım programı ve bütçe teklifi hazırlıkları, bu tekliflerin ilgili Bakanlık birimlerine iletilmesi ve bu tekliflerin kabulü için gerekli çalışmaları yapar.

(3) Programın izleme ve değerlendirmesini yapar veya yaptırır.

İl müdürlüğü

MADDE 6 – (1) Program kapsamındaki çalışmaların Bakanlık adına 46 ncı maddede belirtilen sorumlulukların idari, mali, hukuki, mühendislik ve çevresel uygulamalarla uyumlu bir şekilde yürütülmesini ve program kapsamında yapılacak tüm çalışmaların il bazında uygulanmasını, izlenmesini, sekreteryasını ve koordinasyonunu sağlar.

İl proje değerlendirme komisyonu ve il proje yürütme birimi

MADDE 7 – (1) İl Proje Değerlendirme Komisyonu;

a) Program kapsamında alınan hibe başvurularının idari uygunluğunu, başvuru sahiplerinin ve projelerin uygunluğunu kontrol eder, başvuruları ön değerlendirme ve genel değerlendirme kriterleri açısından inceler, tüm yatırım tekliflerinin nihai puanlarını tespit eder, değerlendirme raporlarını ve sonuç tablolarını hazırlar, program teklif listelerini belirler.

b) Başvuruların, Tebliğe, uygulama ve değerlendirme rehberine uygun olarak il düzeyinde değerlendirilmesinden sorumludur. Komisyon en az beş kişiden oluşturulur.

(2) İl proje yürütme birimi;

a) İl düzeyinde programın tanıtımını, projelerin uygulanması ve tamamlanan projelerin beş yıl süreyle izlenmesi ile ilgili olarak yapılacak iş ve işlemleri il müdürlüğü adına yürütür. Bu birim; ilgili şube müdürü ve elemanları ile gerektiğinde il müdürlüğü ve diğer kamu kurumu elemanlarının valilik oluruyla görevlendirilmesi ile en az üç kişiden oluşur.

b) İl düzeyinde proje hazırlanması aşamasında potansiyel başvuru sahiplerini program hakkında ve proje başvurularının hazırlanması konusunda bilgilendirir.

c) İl proje yürütme biriminde görevli elemanlar il proje değerlendirme komisyonunda görevlendirilemez. İl proje değerlendirme komisyonunda görevlendirilen üyeler hiçbir şekilde il proje yürütme birimi elemanlarından oluşturulamaz.

ç) Hibe sözleşmesi imzalanmadan önce; başvuru aşamasında elektronik ortama girişi yapılan bilgi ve belgelerle, sunulan hibe sözleşmesi ve eklerinin uyumunu ve mevzuata uygunluğunu inceler. İnceleme sonucunu bir rapora bağlar ve hibe sözleşmesi imzalamaya yetkili il müdürüne sunar.

d) Projelerin uygulamasını bu Tebliğ, yürürlükteki ilgili mevzuat ve bu amaçla Genel Müdürlük tarafından hazırlanan uygulama rehberi, satın alma kitabı, genelgeler ve uygulama talimatları hükümleri doğrultusunda kontrol eder, izler ve değerlendirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırım Konuları ve Yatırım Süresi

Yatırım konuları

MADDE 8 – (1) Ekonomik yatırımlar destekleme programı kapsamında;

a) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni tesislerin yapımı,

b) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik mevcut faal olan veya olmayan tesislerin kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesi,

c) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması,

ç) Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımı,

d) Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesisler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak tesislerde, ayrıca 3 dekadardan küçük olmaması şartıyla örtü altı kayıt sistemine kayıtlı mevcut modern seralarda kullanılmak üzere; alternatif enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı,

e) Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar,

f) Hayvansal orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

(2) Bu Tebliğ kapsamında tarımsal ürünlerin üretimine yönelik bir hibe desteği verilmez.

(3) Tarımsal ürünlerin işlenmesi kapsamında, başka bir yatırım tesisinde ilk işlemesi yapılan mamul ürünün ikincil işlenmesine ve paketlenmesine yönelik yatırım teklifleri hibe desteği kapsamında değerlendirilmez. Sert kabuklu meyveler bu madde kapsamında değildir.

(4) Un ve karma yem konularında yeni yatırım tesisi başvuruları kabul edilmez. Kütlü pamuk konusunda teknoloji yenileme ve kapasite artırımı dışındaki başvurular kabul edilmez. Çay konusunda sadece yaş çay üretiminin yapıldığı illerdeki başvurular kabul edilir.

(5) Tarımsal ürünlerin depolanmasına yönelik yeni tesis başvurularında sadece çelik silo ve soğuk hava deposu hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

(6) Yatırımcılar bu Tebliğ kapsamında ekonomik yatırım konularında ülke genelinde sadece bir adet proje başvurusunda bulunabilir.

(7) 18/1/2011 tarihli ve 2011/1409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak çıkarılan tebliğler kapsamında daha önce hibe desteğinden yararlanan tesisler için, alternatif enerji üretimine yönelik kapasite artırımı ve teknoloji yenileme konusundaki başvurular hariç hibe başvurusu yapılamaz. Bu tesislerin bulunduğu parsellerde farklı bir yatırım konusunda hibe başvurusunda bulunulabilir. Ancak tarımsal amaçlı kooperatif, birlik ve bunların üst birlikleri tüm yatırım konularında hibe başvurusunda bulunabilirler.

(8) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen kapasite artırımı teknoloji yenilemeye ve (c) bendinde belirtilen kısmen yapılmış tesislerin tamamlanmasına yönelik başvuruların hibe desteği kapsamında değerlendirilebilmesi için, mutlaka başvuruya konu yatırımın yapı ruhsatı veya yapı kullanım izin belgesi ile uyumlu olması gerekir.

(9) Bütün başvurularda yatırım yerinin; başvuru sahibi adına olması veya Hazine, belediye, il özel idaresi, ticaret odası, sanayi odası, ziraat odası, ticaret borsası, Vakıflar Genel Müdürlüğü, organize sanayi bölgesi, tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi ve küçük ihtisas sanayi sitesinden başvuru sahibi adına bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en az 7 yıl tahsis/irtifak tesis edilmiş olması veya Hazine, belediye, il özel idaresi, ticaret odası, sanayi odası, ziraat odası, ticaret borsası, Vakıflar Genel Müdürlüğü ile bunlar dışında kalan tüzel ve gerçek kişilerden bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren en az 7 yıl kiralınmış olması gerekmektedir. Tarımsal amaçlı kooperatiflerce balıkçı barınaklarına yapılacak olan soğuk hava deposu başvurularında 7 yıl kira süresi şartı aranmaz.

(10) Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırım projeleri, alternatif enerji kaynakları kullanan seralar, çelik silo ve soğuk hava deposu dışında kalan yeni tesis başvurularında yatırım yerine ait imar planının en geç hibe sözleşmesi imzalanması aşamasında il müdürlüğüne sunulması gerekmektedir.

Uygulama illeri

MADDE 9 – (1) Program çerçevesinde Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Hatay, Isparta, Mersin, Kars, Kastamonu, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muş, Nevşehir, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Trabzon, Şanlıurfa, Uşak, Van, Yozgat, Aksaray, Karaman, Ardahan illerinde;

a) Yaş meyve sebze tasnif, paketlenme ve depolama yatırımları hariç bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

b) Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması konusunda sadece ham derinin işlenmesi,

c) Soğuk hava deposu,

ç) Çelik silo,

d) Hayvansal orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

e) Alternatif enerji kullanan yeni sera,

f) Alternatif enerji üretim tesisleri konularında yapılacak yatırımlar için başvurular kabul edilir.

(2) Adana, Adıyaman, Antalya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkari, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Muğla, Niğde, Rize, Sakarya, Siirt, Sinop, Tekirdağ, Tunceli, Zonguldak, Bayburt, Kırıkkale, Batman, Şırnak, Bartın, Iğdır, Yalova, Karabük, Kilis, Osmaniye ve Düzce illerinde ise;

a) Bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

b) Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

c) Su ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

ç) Soğuk hava deposu,

d) Çelik silo,

e) Hayvansal orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması,

f) Alternatif enerji kullanan yeni sera,

g) Alternatif enerji üretim tesisleri,

ğ) Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar için başvurular kabul edilir.

Yatırım süresi

MADDE 10 – (1) Yatırım projelerinin tamamlanma tarihi 1/12/2015'tir. Bu tarihe kadar tamamlanamayan projeler yatırımcıların talebi ve il müdürlüğünün uygun görmesi halinde kendi kaynakları ile doksan günü aşmamak üzere verilecek süre içinde tamamlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru Sahiplerinde Aranılacak Özellikler

Ekonomik yatırımlar için başvuru sahiplerinde aranacak özellikler

MADDE 11 – (1) 8 inci maddede belirtilen yatırım konularını gerçekleştirmek üzere hazırlanacak proje başvuruları gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılır.

(2) Başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçi kayıt sistemine veya Bakanlık tarafından oluşturulmuş diğer kayıt sistemlerine son başvuru tarihinden önce kayıtlı olması gerekir.

(3) Ekonomik yatırımlara yönelik proje konularına başvurabilecek tüzel kişilerin idari ve mali açıdan kamudan bağımsız olması gerekir. Köylere hizmet götürme birliklerinin ortak oldukları şirketler ise bu kapsam dışındadır. Ancak bu şirketlerdeki köylere hizmet götürme birliklerinin hisse oranı en fazla % 49 olacaktır.

(4) Ekonomik yatırımlar için son başvuru tarihinden önce kurulan;

a) Kollektif şirket, limited şirket ve anonim şirket şeklinde kurulmuş olan şirketler ve bunların aralarında oluşturdukları ortaklıklar,

b) Tarımsal amaçlı kooperatifler, birlikler ile bunların üst birlikleri, ekonomik yatırım konularına tüzel kişilik olarak başvurabilirler.

(5) Dördüncü fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kuruluşlar, kuruluş tüzüklerinde/ ana sözleşmelerinde belirtilen faaliyet alanları ile ilgili yatırım konularına başvurabilir.

(6) Dördüncü fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kuruluşların proje başvurusu, hibe sözleşmesi imzalanması ve uygulamaların gerçekleştirilmesi konularında yetkili kurullarından son başvuru tarihinden önce yetki almış olması ve bu yetki belgesini proje başvurularında ibraz etmiş olmaları gerekir.

Kimler başvuramaz

MADDE 12 – (1) 11 inci maddede açıklanan gerçek ve tüzel kişilikler haricindekiler başvuramaz.

(2) Önceki tebliğler kapsamında hibe sözleşmesi imzalayan yatırımcılardan yatırımını henüz nihai rapora bağlayamayanlar hibe başvurusunda bulunamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hibeye Esas Proje Toplam Tutarları ve Destekleme Oranı

Ekonomik yatırım konularında yatırım tutarı ve destekleme oranı

MADDE 13 – (1) Ekonomik yatırım konularında hibeye esas proje gideri;

a) Bitkisel ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlardan yaş meyve sebze tasnif, paketlenme ve depolama yatırımları için 3.000.000 Türk Lirası, tohum işleme, paketlenme ve depolama yatırımları için 3.000.000 Türk Lirası, bunun dışında kalan yatırımlar için 1.000.000 Türk Lirası,

b) Hayvansal ürün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlara 3.000.000 Türk Lirası,

c) Su ürünleri işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlara 3.000.000 Türk Lirası,

ç) Hayvansal orjinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlara 2.000.000 Türk Lirası,

d) Alternatif enerji kaynakları kullanan yeni seraların yapımına yönelik yatırımlara 3.000.000 Türk Lirası,

e) Soğuk hava deposu yapımına yönelik yeni yatırımlara 1.000.000 Türk Lirası,

f) Çelik silo yapımına yönelik yeni yatırımlara 1.000.000 Türk Lirası,

g) Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış tesislerde kullanılmak üzere; alternatif enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımına yönelik yatırımlara 3.000.000 Türk Lirası,

ğ) Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlardan mantar yetiştiriciliği ve kültür balıkçılığına yönelik sabit yatırımlara 1.000.000 Türk Lirası, büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik sabit yatırımlara 1.500.000 Türk Lirası, küçükbaş ve kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik sabit yatırımlarda 1.000.000 Türk Lirasını geçemez.

(2) Hibeye esas proje tutarının %50'sine hibe yoluyla destek verilir. Diğer %50'si oranındaki tutarı başvuru sahipleri kendi kaynaklarından temin etmekle yükümlüdür.

(3) Proje bütçesi KDV (Katma Değer Vergisi) hariç hazırlanır.

(4) Proje toplam tutarının; yukarıda belirlenen hibeye esas proje tutarını aşması durumunda, artan kısma ait işlerin proje sahiplerince aynı katkı olarak finanse edilmesi ve yatırım süresi içerisinde tamamlanması gerekir. Bu durumun hibe başvurusu ile beraber taahhüt edilmesi şarttır.

(5) Küçük ve orta ölçekli ekonomik faaliyetlere yönelik yatırım tesislerinin desteklenmesi amaçlandığından, başvuruda belirtilen proje toplam tutarı ile yatırım konusunun tam olarak gerçekleşmesi sağlanmalıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Proje Giderleri

Hibe desteği kapsamındaki proje gider esasları

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ kapsamında hibe desteği verilecek proje giderlerinin;

a) Yatırımcı ile akdedilen hibe sözleşmesinden sonra gerçekleştirilmesi,

b) Hibe sözleşmesi ekinde sunulan tatbikat projesinde belirtilmiş olması ve hibe desteği verilecek proje giderleri kapsamında yer alması,

c) Hibe sözleşmesi ekinde sunulan proje bütçesi tablosundaki hibeye esas proje giderlerinin, tüm başvurularda 13 üncü maddede belirtilen limitlerin içerisinde kalması,

ç) Hibe sözleşmesi ekinde sunulan iş planında öngörülen yatırım süresi içerisinde gerçekleşmesi, hibe desteği kapsamındaki giderlerin Bakanlık tarafından yayımlanan satın alma kitabında belirtilen kurallara uygun olarak gerçekleştirilmesi ve belgelere dayandırılması,

gerekir.

Gider kalemleri

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde; öngörülen yatırım projesinin ayrılmaz bir parçası ve projenin faaliyete geçmesi için kaçınılmaz olan aşağıda belirtilen giderler, ilgili bölümlerde belirtilen istisnalar geçerli olmak kaydıyla hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

(2) Yatırım uygulamalarına ait;

a) İnşaat işleri alım giderlerine,

b) Makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine,

hibe desteği verilir.

(3) Yatırımcılar tarafından, proje kapsamında satın alınacak ve hibe desteği verilecek tüm makine, ekipman, malzeme ve inşaat işleri ihale sonucunda belirlenen yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler kapsamında sağlanır.

(4) Yatırımcılar ve ortakları tarafından sürekli çalıştırılan veya düzenli ya da dönüşümlü olarak işe alınmış kişiler, kamu çalışanları, kamu kurumları ile kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar yüklenici olamaz.

(5) Hibeye esas proje tutarını oluşturan, hibe desteği verilecek proje giderleri mutlaka teknik projeye ve piyasa etütlerine dayandırılmalı ve proje başvurularında ayrıntılı olarak belirtilmelidir.

(6) Hibe sözleşmesine bağlanan hibeye esas proje tutarı uygulama sürecinde artırılamaz. Ancak sözleşmeye bağlanan tutarı aşmamak kaydıyla gider kalemleri arasında ilgili maddelerde belirtilen kısıt ve limitlere aykırı olmamak üzere aktarımlar yapılabilir.

(7) Yatırımcı, hibeye esas proje giderlerinden inşaat ve makine ekipmanı ayrı ayrı ihale edebileceği gibi bu giderlerin tamamını tek bir ihale şeklinde de gerçekleştirebilir.

İnşaat işleri alım giderleri

MADDE 16 – (1) Program kapsamında hibe desteği verilecek inşaat işleri alım giderleri, projenin faaliyete

dikkate alınır.

(2) Ayrıca, projenin uygunluğu, teklif çağrısında belirtilen amaçlarla tutarlı olması, kalitesi, katma değeri, sürdürülebilirliği ve maliyet etkinliği gibi unsurlar da gözetilir.

(3) Genel değerlendirme kriterleri puanlama amacıyla bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıdaki kurallar uyarınca 1 ve 5 arasında bir puan verilecektir:

- 1 = Çok zayıf,
- 2 = Zayıf,
- 3 = Yeterli,
- 4 = İyi,
- 5 = Çok iyi.

(4) Ek-4'teki "Genel Değerlendirme Cetveli"nde yer alan "Bölüm 1. Mali Yapısı ve Proje Gerçekleştirilebilirlik Kapasitesi" kriterlerinden asgari yeterli puanı oniki olacaktır. Toplam onikiden daha az puan alındığı takdirde teklifin değerlendirilmesine devam edilmez.

(5) Ek-4'teki "Genel Değerlendirme Cetveli"nde yer alan "Bölüm 2. Uygunluk" kriterlerinden asgari yeterli puanı onsekiz olacaktır. Toplam onsekizden daha az puan alındığı takdirde teklifin değerlendirilmesine devam edilmez.

(6) Genel değerlendirme kriterlerinden toplam altmışbeş ve üzeri puan alan yatırım başvurularının değerlendirilmesine devam edilir.

İl proje değerlendirme raporu

MADDE 29 – (1) Proje başvurusunda bulunmuş ve değerlendirme neticesinde ön değerlendirme kriterlerinden altmış ve üzeri, genel değerlendirme kriterlerinden de altmışbeş ve üzeri puan alan başvurulara ait; ön değerlendirme puanının %60'ı ve genel değerlendirme puanının %40'ı toplanarak elektronik ağ üzerinde nihai puan belirlenir.

(2) Nihai puanı belirlenen başvurular, ek-5'te yer alan "Sektörel Bazda Proje Konuları İl Öncelik Sıralaması" dikkate alınarak, sektörel bazdaki proje konularına göre gruplandırılır ve her gruba ait başvurular nihai puanlarına göre sıralanarak program teklif listesi hazırlanır. Genel değerlendirme raporu, değerlendirme sonuç tablosu ve program teklif listesinin elektronik ağ üzerinden alınan çıktısı komisyonca imzalanarak genel müdürlüğe gönderilir.

(3) Başvuru sahiplerince elektronik ağ üzerinden yapılan başvurular Bakanlığın uygun gördüğü süre boyunca muhafaza edilir.

Hibe başvurusunun reddedilme nedenleri

MADDE 30 – (1) İl proje değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirme kriterlerine göre yapılan inceleme sonucu alınan proje başvurularının reddedilme kararı, tüm projelerle ilgili Genel Müdürlük onayı tamamlandıktan sonra il müdürlüğü tarafından proje sahiplerine bildirilir.

(2) Başvuruyu reddetme kararının aşağıdaki gerekçelere dayanması zorunludur:

- a) Başvurunun müracaat tarihinden sonra alınması.
- b) Başvuru sahibinin ve ortaklarının tebliğde belirtilen şartlara sahip olmaması.
- c) Başvuruya konu faaliyetin program kapsamında olmaması.
- ç) Sera, çelik silo ve soğuk hava depolarında tamamlama, kapasite artırımı ve teknoloji yenileme için hibe başvurusu yapılması.
- d) Başvurunun uygulama için öngörülen azami süreyi aşması.
- e) Hibeye esas proje tutarının ve talep edilen katkının duyurulmuş olan azami miktarı aşması.
- f) Projenin teknik yapılabilirlik, yatırım faaliyetine uygunluk, maliyetlerin piyasa fiyatlarına uygun olmaması ve/veya yetersiz olması.

g) Başvuru formu ve ekleri içindeki bütçe rakamlarının birbirleri ile tutarsız olması.

ğ) Yatırımla ilgili başvuruda sunulan bilgi ve belgelerle yatırım konusu veya yatırım yerinin uyumsuz olması.

h) Başvurunun, ön değerlendirme kriterlerine göre belirlenmiş minimum puanın altında kalması.

ı) Başvurunun, ön değerlendirme kriterlerine göre belirlenmiş minimum puanın üzerinde olmasına rağmen genel değerlendirme kriterlerine göre belirlenmiş minimum puanın altında kalması.

i) Bütün yatırım konularında; 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında konulan şerh için ilgili kurumdan yatırım yapılmasında sakınca olmadığına dair belge alınmış yatırım yerleri ile Organize Sanayi Bölgesi, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ve İhtisas Küçük Sanayi Sitesi tarafından yatırım yerlerine konulan ipotek veya şerhler, organize sanayi bölgelerinin kuruluşunda kullanılan krediler nedeniyle konulan ipotek ve şerhler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvurular için yatırım yerinin kiralanmış olması durumunda kira sözleşmeleri nedeniyle yatırım yerlerine konulan şerhler hariç yatırım yerinin ipotekli, şerhli, icraya verilmiş ve mahkemelik olması.

j) Kapasite artırımı ve teknoloji yenileme konularında; mevcut tesisin faaliyeti ile ilişkili olarak bankalarca başvuru sahibi adına daha önce kullanılan kredi nedeniyle konulan ipotek için ilgili bankadan geri ödemelerin düzenli ödendiğine dair belge alınmış olanlar ile program kapsamında daha önce hibe desteğinden yararlanmış olan tesisler için sözleşmeleri gereği konulan şerhler hariç yatırım yerinin ipotekli, şerhli, icraya verilmiş ve mahkemelik

olması.

k) Başvurunun elektronik ağ üzerinden yapılmamış olması.

l) Başvurunun bu Tebliğ ve uygulama rehberinde belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanmaması.

m) Yatırımın birden fazla parselde yer alması. Ancak mevcut seralarda kullanılmak üzere alternatif enerji üretim tesisi konulu başvurularda güneş enerjisi kullanılması halinde teknik gerekçelerinin açıklanması ve ilgili mevzuata aykırı olmaması durumunda paneller yakın parselde yer alabilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Nihai Değerlendirme Kararı ve Hibe Sözleşmesi

Nihai değerlendirme kararı

MADDE 31 – (1) Nihai değerlendirme, aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınarak merkez proje değerlendirme komisyonunca yapılır.

a) Komisyonca; Türkiye İstatistik Kurumu ve Kalkınma Bakanlığının belirlemiş olduğu illerin tarım alanı, kırsal nüfus, tarımsal üretim değeri, işletme sayısı ve sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi dikkate alınarak illerin katsayısı hesaplanır. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun uygulama illerinin dışında kalan illerin katsayısı ayrıca üç ile çarpılmak suretiyle nihai katsayı bulunur. Bu nihai katsayılara göre de illerin yaklaşık bütçesi belirlenir.

b) İlin bütçesinin yeterli olması durumunda program teklif listesinde yer alan tüm başvurular yatırım programına alınır.

c) Bütçe yetersiz ise; sektörel bazda ilin birinci öncelikli proje konusunda en yüksek puan alan başvurudan başlanarak, o il için belirlenen bütçe kapsamında sırası ile diğer sektörlerin en yüksek puan alan projeleri programa alınır. Tüm sektörlerdeki birinci sırada yer alan projeler programa alındıktan sonra bütçe imkanları dahilinde aynı yöntem ile diğer projeler de programa alınmaya devam edilir.

ç) İllerin varsa artan bütçeleri toplanır ve bütçesi yetersiz olan illere katsayısı oranında dağıtılır. Bu işleme programa ayrılan bütçe bitinceye kadar devam edilerek illerin yatırım programı oluşturulur ve nihai değerlendirme kararı düzenlenir.

(2) Nihai değerlendirme kararı Genel Müdürlüğün onayı ile kesinleşir.

(3) Bakanlığın bir başvuruyu reddetme ya da hibe vermeme kararı kesindir.

Değerlendirme sonuçlarının açıklanması

MADDE 32 – (1) Kesinleşen değerlendirme sonuçları Genel Müdürlükçe il müdürlüklerine yazılı olarak bildirilir. Ayrıca hibe desteğine hak kazanan başvuru sahiplerine ait proje numaraları www.tarim.gov.tr web sitesinde yayımlanarak ilan edilir.

(2) İl müdürlükleri kendilerine iletilen sonuçları, başvuru sahiplerine on gün içerisinde tebliğ eder.

Tatbikat projeleri ve kesin bütçelerin hazırlanması

MADDE 33 – (1) Başvuru aşamasında, tatbikat projelerini hazırlamamış olan proje sahipleri hibe sözleşmesi imzalamadan önce mutlaka başvuru konusu ve amacına uygun tatbikat projelerini ve kesin bütçelerini hazırlamak, ilgili yasalar gereğince alınması gerekli izin, ruhsat ve onay işlemlerini tamamlamak zorundadırlar.

(2) Başvuru son tarihi ve nihai değerlendirme kararının bildirimini arasında geçen sürede oluşacak girdi fiyatlarındaki değişimlerden dolayı ve/veya tatbikat projelerinin hazırlanması aşamasında proje sahipleri hibe sözleşmesi öncesi bütçe revizyonu talebinde bulunabilirler.

a) Bütçe değişiklik talepleri kesinlikle hibeye esas proje tutarında bir artırıma neden olamaz. Ancak, hibeye esas proje tutarında artırım yapmamak şartıyla toplamı oluşturan gider kalemleri arasındaki değişiklikleri içerebilir.

b) Hibeye esas proje tutarının üzerinde bütçe artırım talepleri ancak proje başvuru sahibinin bu miktar işi aynı olarak hibe desteği dışında %100 kendisinin gerçekleştirmesi koşuluyla kabul edilebilir.

(3) Hibe sözleşmesi öncesi yatırım yeri değişikliği de dahil başvuruya esas projede yapılacak değişikliklerin onaylanması il müdürlüğünün yetkisindedir.

(4) Yapılacak değişiklikler projenin konusunda, amacında ve niteliğinde bir değişikliğe neden olamayacağı gibi değerlendirme kriterleri yönünden de herhangi bir puan azalmasına neden olamaz.

Hibe sözleşmesi

MADDE 34 – (1) Hibe sözleşmesi, il müdürü ile hibe başvuru sahibi arasında akdedilir.

(2) Hibe sözleşmesi içerik ve formatı Bakanlık tarafından yayımlanan uygulama rehberinde tüm taraflara önceden duyurulur.

(3) Başvuru sahipleri hibe sözleşmesi aşamasında elektronik ağ üzerinden girişleri yapılan bilgi ve belgeler ile bu Tebliğin 33 üncü maddesi gereğince yapılan değişiklikler ve hibe sözleşmesi ekinde bulunması gereken diğer belgeleri de kapsayacak dosya sunacaktır. Sunulan bilgi ve belgeler imzalı/parafı olacaktır.

(4) Başvuru sahiplerinin hibe kaynaklarından yararlanabilmesi için hibe sözleşmesi eki dokümanları tamamlayarak hibe sözleşmesini imzalaması önkoşuldur.

(5) Kendilerine yapılan bildirim takip eden yirmi gün içerisinde il müdürlükleri ile hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahiplerinin proje başvuruları ve bunlara ilişkin değerlendirme sonuçları iptal edilir.

(6) Başvuru sahibi tarafından teslim edilen hibe sözleşmesi ekleri il müdürlüklerince uygun bulunursa karşılıklı müzakere edilerek hibe sözleşmesi imzalanır.

(7) Programa alınan projelerde 30 uncu maddede yer alan hibe başvurusunun reddedilme nedenlerinden herhangi birisinin hibe sözleşmesinin imzalanmasından önce tespit edilmesi halinde söz konusu başvuru sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmaz.

(8) Bu Tebliğ kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan başvuru sahiplerinden 2014/43 nolu Tebliğ kapsamında hibe sözleşmesi imzalamış olanlarla hibe sözleşmesi imzalanmaz.

Hibe sözleşmelerinde teminat alınması

MADDE 35 – (1) Ekonomik yatırımlarda proje sahibi, hibeye esas proje tutarının %10'u tutarında süresiz limit dahilinde banka teminat mektubunu hibe sözleşmesi ile birlikte il müdürlüğüne verir veya hibe sözleşmesinde belirtilen hibeye esas proje tutarının % 5'ini il müdürlüğü adına açılacak bir hesaba yatırır. İl müdürlüğü tarafından teminat mektuplarının teyidi alındıktan sonra, defterdarlık muhasebe müdürlüğüne muhafazası için teslim edilir.

(2) Teminat mektuplarının toplam tutarı, hibeye esas proje tutarının %10'undan az olmamak kaydı ile birden fazla bankadan teminat mektubu alınabilir.

(3) Nihai raporun onaylanması ve son ödemenin gerçekleşmesini takiben yatırımcının, SGK prim borcu ile vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair ilgili kurumlardan aldığı belgeler ile birlikte il müdürlüğüne müracaatı halinde teminat mektubu veya hesaba yatırılan tutar kendisine iade edilir.

(4) Hibe sözleşmesinin, sözleşmede yer alan nedenlerle fesih edilmesi halinde, yatırımcıya herhangi bir hibe ödemesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın teminat mektubu veya hesapta bulunan miktar Hazine adına irat kaydedilir.

Hibe sözleşmesi akdi

MADDE 36 – (1) Hibe sözleşmesi, il müdürlüğü ve başvuru sahibi arasında iki adet olarak akdedilir. Hibe sözleşmesinin taraflarca imzalanmış metninin bir adedi ve ekleri il müdürlüğünde bir adedi de proje sahibince muhafaza edilir.

Hibenin nihai tutarı

MADDE 37 – (1) Hibenin azami miktarı hibe sözleşmesinde gösterilecek ve önerilen bütçeye dayanacaktır. Hibe sözleşmesinde yer alan azami tutar üst limit niteliğindedir. Hibenin nihai tutarı, fiili gerçekleştirmeler ve tahakkuklar sonrasında ortaya çıkar.

(2) Hibe miktarı, 13 üncü maddede belirtilen tutar ve oranı kesinlikle aşamaz.

Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi

MADDE 38 – (1) Proje sahibi, projeyi hibe sözleşmesi koşullarına uygun olarak icra etmediği takdirde Bakanlığın ödemeleri yapmama ve/veya hibe sözleşmesini feshetme hakkı saklıdır. Bu durumda Bakanlık, ayrıca hibe miktarını azaltabilir ve/veya hibe kaynaklarından ödenmiş olan meblağların tamamen veya kısmen geri ödenmesini talep edebilir.

(2) Hibe sözleşmeleri devredilemez. Ancak yatırım sahibinin vefatı halinde talep etmeleri durumunda kanuni mirasçılar ile hibe sözleşmesi tadil edilerek uygulamalara devam edilir.

ONUNCU BÖLÜM

Uygulamalar, Satın Almalar ve Ödemeler

Proje uygulamalarının izlenmesi

MADDE 39 – (1) Proje sahipleri, hibe sözleşmesi akdinden sonra, teklif ve kabul edilen projeyi hibe sözleşmesi hükümlerine göre il müdürlüğünün bilgisi dahilinde süresi içerisinde uygulamaya başlar.

(2) Projelerin uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi, il proje yürütme birimlerince yapılır. Gerek duyulması halinde il proje yürütme birimlerinde ilgili kamu kurumu elemanları da görev alabilir.

(3) Proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi ihtiyaç duyulduğunda Genel Müdürlükçe de yapılır.

(4) Yatırımcılar, proje ile ilgili gelişmeleri içeren ilerleme raporlarını üç ayda bir il müdürlüğüne vermekle yükümlüdürler. Nihai rapor ile birlikte işyeri açma ve çalışma ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi, demirbaş kayıt listesi, yatırıma ait fotoğraflar ile uygulama rehberinde belirtilen belgeleri il müdürlüğüne ibraz etmekle yükümlüdür.

(5) Proje uygulamalarının Tebliğ ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yürütülmediğinin tespiti halinde, bu durum tutanağa bağlanarak tutanak tarihinden itibaren on gün içerisinde proje sahiplerine uygulamaların hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yürütülmesi konusunda il müdürlüğü tarafından bir ihtar yazısı yazılır ve konu hakkında Genel Müdürlük bir hafta içerisinde bilgilendirilir.

(6) Yazının karşı tarafa tebliğ tarihini izleyen bir ay içerisinde projenin Tebliğ ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yürütülmediğinin tespit edilmesi halinde il müdürlüğü fesih için Genel Müdürlüğün uygun görüşü doğrultusunda hibe sözleşmesinin fesih işlemini başlatır.

Satın alma ve uygulama sözleşmeleri

MADDE 40 – (1) Yatırımcılar, proje uygulamasında hibe kapsamında yapacakları inşaat, makine, ekipman ve malzeme satın alma işlemlerinde Bakanlık tarafından yayımlanan satın alma kitabında belirtilen kurallara uygun hareket ederler.

(2) Yatırımcılar tarafından hazırlanacak ihale dokümanları keşif bedelleri, ihale sonucunda imzalanacak uygulama sözleşmeleri tutarları ve uygulamalara ilişkin hakediş tutarları, hibe sözleşmesinde o gider için belirtilmiş tutarın kesinlikle üstünde olamaz.

(3) Yatırımcılar, hibe sözleşmesi hükümleri ve proje tekliflerine uygun olarak yaptıkları inşaat, makine, ekipman ve malzeme alımlarına ilişkin ihaleye esas satın alma belgelerinin aslı ve bir suretini yüklenicilerle sözleşme yapmadan önce il müdürlüğüne verirler. Yatırımcılar, ihaleyi kazanan yüklenicilere ait vadesi geçmiş vergi borcu ve Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim borcu olmadığına dair belgeyi de ihale dosyasında ibraz etmek zorundadır.

(4) İl müdürlüğü ihaleye esas satın alma belgelerini beş iş günü içerisinde inceler, ihalenin uygun olup olmadığı yatırımcıya yazılı olarak bildirilir ve ihaleye esas satın alma belgelerinin aslı yatırımcıya iade edilir.

(5) Satın alma işleminin il müdürlükleri tarafından uygun bulunmasından sonra, yatırımcılar, yüklenici ile sözleşme yaparak sipariş mektubunu düzenler.

(6) İl proje yürütme birimi tarafından incelenen satın alma belgelerinin uygun bulunmaması durumunda, yatırımcı satın alma işlemini uyarılar doğrultusunda yeniler.

(7) Yatırımcılar, sipariş mektupları ile imzalanan uygulama sözleşmelerinin aslı ve suretini, il proje yürütme birimlerine teslim ederler. Belgelerin suretlerinin aslına uygunluğu onaylandıktan sonra belgelerin asılları yatırımcıya iade edilir.

(8) Genel Müdürlük gerekli görmesi halinde ihale ile ilgili satın alma belgelerini inceler.

Proje harcamalarının kontrolü

MADDE 41 – (1) Yatırımcılar, satın alınan inşaat, makine ve ekipman alım işlerine ait fiili gerçekleştirmelerden sonra ödeme taleplerini ekleri ile birlikte il müdürlüğüne teslim ederler.

(2) İl Müdürlüğüne teslim edilen ödeme belgeleri; onbeş gün içerisinde mevzuat, hibe sözleşmesi ve proje amaçlarına uygunluğu açısından kontrol edilip onaylandıktan sonra bu belgelere ait bilgilerin veri tabanına girişi yapılır. Her ay sonunda o aya ait hakediş bilgilerini içeren veri tabanı çıktısı onaylanarak üst yazı ekinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

(3) Nihai rapor ve ekleri tamamlanmayan projenin son ödemesi yapılmaz. Son ödeme tutarı da hibeye esas proje tutarının % 20'sinden az olamaz.

Ödemeler

MADDE 42 – (1) Genel Müdürlük tarafından internet ortamında oluşturulmuş veri tabanına il müdürlüklerince uygun görülerek girişleri yapılan hakedişler Genel Müdürlükçe yatırımcının hesabına aktarılır.

(2) Aynı katkılarının son ödeme talebinden önce yatırımcı tarafından belgelendirmek suretiyle yerine getirilmiş olması gereklidir.

(3) Asıllarına uygunluğu onaylanmış ödeme ile ilgili eklerin bir sureti il müdürlüğü tarafından muhafaza edilir. Genel Müdürlük gerekli görmesi halinde ödeme ile ilgili belgeleri incelenmek üzere ister.

(4) Program kapsamında, Bakanlıkça ve yatırımcılarca yapılacak her türlü ödemeler ve teminat ödemeleri Türk Lirası olarak yapılır.

(5) 29/6/2008 tarihli ve 26921 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği (Seri:A Sıra No:2) gereğince yatırımcı tarafından her ödemede ve teminatın iadesi aşamasında vergi dairelerince verilecek vergi borcu olmadığına dair belge ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim borcu olmadığına dair belgenin ibraz edilmesi gereklidir.

Proje hesapları

MADDE 43 – (1) Yatırımcı, projenin uygulanmasına ilişkin hesaplara ait kayıtları düzenli tutmak ve saklamakla yükümlüdür.

Hibe sözleşmesinde yapılacak değişiklikler

MADDE 44 – (1) Hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra, projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek herhangi bir mücbir sebep, kamulaştırma, imar plan değişikliği ve yasal mevzuat değişikliği söz konusu ise, hibe sözleşmesi uygulamanın herhangi bir safhasında mevzuata uygun olarak değiştirilebilir.

(2) Proje değişiklikleri satın alma öncesinde ve sonrasında teknik gereklilik hallerinde yapılabilir. Satın alma işleminden sonra yapılacak değişiklikler için Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınır. Proje değişiklikleri kesinlikle hibeye esas proje tutarında bir artışı öngöremez.

(3) Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra mücbir sebep, kamulaştırma, imar plan değişikliği ve yasal mevzuat değişikliği olmadıkça yatırım yeri değiştirilemez ve değerlendirme kriterleri bakımından toplam proje puanını azaltacak değişiklikler içeremez. Projenin konusu ve amacı ise hiçbir şekilde değiştirilemez. Yer değiştirme gerekmesi halinde Bakanlığın yazılı onayı alınması gerekir.

Bütçe içi değişiklikler

MADDE 45 – (1) Hibe sözleşmesinde bütçe içi değişiklikler, hibeye esas proje tutarında bir artışa yol açmamak ve projenin temel amacını etkilememek şartıyla satın alma işleminden önce bir kez yapılabilir.

(2) Bütçe içi değişiklikler, makine, ekipman, malzeme ve inşaat işleri bütçe kısıtlarına aykırı olamaz.

(3) Hibe esas proje tutarı içerisindeki makine, ekipman, malzeme ve inşaat işlerine ait bütçe kalemleri arasındaki değişiklikler, aktarım yapılacak bütçe kalemi tutarının en fazla % 20'si oranında değişiklik gerçekleştirilebilir.

(4) Yukarıda belirtilen bütçe revizyonlarında, yatırımcı bütçe değişikliği talebini gerekçeleri ile birlikte il müdürlüğüne bildirir. İl müdürlüğü tarafından uygun görülen bütçe revizyonları takip eden ilk ödeme talebi ile birlikte proje toplam bütçesi tablosuna işlenir.

(5) Bütçe içi değişiklikler aynı katkıyı kapsamaz.

Uygulama sorumluluğu

MADDE 46 –(1) Yatırımların proje amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların hibe sözleşmesine belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinden, doğru olarak belgelendirilmesinden ve belgelerin muhafazasından yatırımcılar sorumludur.

(2) Yatırımcılarca gerçekleştirilecek projelerin amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinin izlenmesinden, uygulamaya yönelik olarak düzenlenecek tüm belgelerin kontrolünden, onaylanmasından ve birer suretinin muhafazasından il müdürlükleri sorumludur.

Proje ile sağlanan ekipmanların mülkiyeti

MADDE 47 – (1) Proje sahibi, hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini, yerini ve amacını proje yatırımının bitiminden itibaren beş yıl içinde değiştiremez.

(2) Hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman ve malzemelerin mülkiyetinin, yerinin ve amacının proje yatırımının bitiminden sonraki beş yıl içerisinde değiştirildiğinin il müdürlüğü tarafından tespiti halinde, ödenen hibe tutarı 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre hesaplanarak, gecikme zammı ile birlikte yatırımcıdan tahsil edilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Cezai Hükümler

Denetim

MADDE 48 – (1) Program kapsamında yapılan tüm işlemler Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında yapılan işlemlere ait talep edilen tüm bilgi ve belgeler kendilerine sunulur.

Cezai hükümler

MADDE 49 – (1) Haksız yere yapılan destekleme ödemeleri, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanuni faizi ile birlikte geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

(2) Destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen üreticiler, beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer desteklerden yararlanma

MADDE 50 – (1) Başvuruya esas proje için, bu Tebliğ kapsamında verilecek destek dışında hiçbir kamu kurum ve kuruluşunun desteklerinden yararlanılamaz.

Programın uygulanmasına ilişkin yayımlar

MADDE 51 – (1) Bu Tebliğ gereği, programın genel uygulama usul ve esaslarına açıklık getirmek, destek sağlamak amacıyla Genel Müdürlük tarafından çıkarılan uygulama rehberi, satın alma kitabı ve genelgeler www.tarim.gov.tr web adresinde yayımlanır. Bu yayımlar Tebliğde belirtilen genel uygulama usul ve esaslarını belirler. Tebliğde ve bu yayımlarda yer almayan hususlarda ulusal mevzuat hükümleri ile Genel Müdürlüğün görüş ve talimatları geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 52 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız.

Ek-1

BAŞVURULARIN İDARİ UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

No	KONTROL EDİLECEK BELGELER	VAR/YOK	UYGUN/UYGUN DEĞİL
1	Ortaklık varsa; İmzalı ortaklık bilgi formu		
2	Başvuru sahibinin Bakanlık kayıt sistemine kayıtlı olduğuna dair belge		
3	Başvuru sahibi kuruluşun tüzük veya ana sözleşmesinin yer aldığı ticaret sicil gazetesi		
4	Tüzel kişiler için Ticaret ve Sanayi Odasından Tebliğ tarihinden sonra alınmış Faaliyet Belgesi		
5	Yatırım için yetkili kurul kararı ile yetkilendirme kararı		
6	Yetkilendirilen kişiye ait imza sirküleri		

7	Projesinde varsa aynı katkının karşılanacağına dair taahhütname		
8	İnşaat varsa, inşaat metrajı, keşif özeti ve teknik şartnamesi		
9	Makine ekipman varsa, makine ekipman teknik şartnamesi		
10	Başvuru sahibinin kâr-zarar hesabı ve son yıl bilanço hesapları (Başvuru yılında faaliyete geçenler hariç).		
11	Proje bütçesi, ek-1 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
12	Projesinde inşaat işleri varsa; alım giderleri ek-1.1 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
13	Projesinde makine-ekipman ve malzeme alımı varsa; giderleri ek-1.2 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
14	Projesinde aynı katkı varsa; aynı katkı ek-1.3 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
15	Gider gerekçeleri ek-2 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
16	Finansman kaynakları ek-3 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
17	Tahmini iş takvimi ek-4 tablosuna göre hazırlanmıştır.		
18	Yatırım işletme planı dosyası ek-5 formatına göre hazırlanmıştır.		
19	Proje başvuruları için avan / tatbikat projesi		
20	Proje başvuruları için alınması planlanan makine ve ekipmana ait ölçekli yerleşim planı		
21	Yatırım yeri başvuru sahibine ait ise yatırım yeri mülkiyet (tapu) belgesi		
22	Yatırım yeri başvuru sahibine ait değilse kamu kurum ve kuruluşları ile yapılan kira kontratı veya tahsis/irtifak belgesi, yatırım yeri kamu kurum ve kuruluşları dışında gerçek ya da tüzel kişilerden kiralanmış ise noter tasdikli kira sözleşmesi		
23	Kapasite artırımı ve teknoloji yenileme konusunda yapılan başvurular için üretim izin belgesi (işletme kayıt belgesi/işletme onay belgesi)		

24	Kapasite artırımı ve teknoloji yenileme konusunda yapılan başvurular için kapasite raporu veya ekspertiz raporu		
25	Kapasite artırımı ve teknoloji yenileme konusunda yapılan başvurular için yapı kullanma izin belgesi		
26	Tamamlama proje başvuruları için yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi		
27	Bütün başvurularda yatırım yerinin icralı ve davalı olmadığına ilişkin yatırımcı beyanı		
28	Bütün başvurularda yatırım yerinin ipotekli ve şerhli olup olmadığına ilişkin tapu müdürlüğünden alınan belge		
29	Bütün başvurularda yatırım yerinde 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında konulan şerh varsa, ilgili kurumundan yatırım yapılmasında sakınca olmadığına dair alınan belge		
30	Kapasite artırımı ve teknoloji yenileme konularında; mevcut tesisin faaliyeti ile ilişkili olarak başvuru sahibi tarafından bankalardan alınan kredi nedeniyle yatırım yerinin ipotekli olması halinde, geri ödemelerinin düzenli yapıldığına dair ilgili bankadan alınan belge		
31	Başvuruya esas proje için, bu Tebliğ kapsamında verilecek destek dışında hiçbir kamu kurum ve kuruluşun desteklerinden yararlanmayacağına dair taahhütname		
32	Yeni tesis başvurularında (Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırım projeleri, alternatif enerji kaynakları kullanan seralar, çelik silo ve soğuk hava deposu hariç) hibe sözleşmesi imzalamadan önce imar planını getireceğine dair taahhütname		
33	Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırım projeleri, alternatif enerji kaynakları kullanan seralar, çelik silo ve soğuk hava deposuna ait yeni tesis başvurularında yatırım yeri ile ilgili ruhsat		

	vermeye yetkili kurumdan, söz konusu tesis için imar planı aranmaksızın, inşaat ruhsatı ve yapı kullanım izni verileceğine dair yazı		
34	Organik ürünün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik kapasite artırımı ve teknoloji yenileme başvuruları için organik tarım müteşebbis sertifikası		
35	Organik ürünün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik kapasite artırımı ve teknoloji yenileme başvuruları için ürün sertifikası		

Not 1: Belgelerin tam olması bu belgelerin içeriklerinin uygun olduğu anlamına gelmez.

Not 2: 28. Maddede yer alan belgede ipotek veya şerh var ise bu Tebliğin 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının i) ve j) bendine göre değerlendirilmelidir.

Not 3: 30. maddede yer alan ipotek; hibe başvurusuna esas yatırımın faaliyeti gereği bankalarca başvuru sahibine kullandırılmış kredi karşılığı konulmuş ipotegi ifade eder.

Not 4: 34. maddede yer alan belge; organik ürünün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik kapasite artırımı ve teknoloji yenileme başvuruları için başvuru sahibinin organik ürün işleme, paketlenme ve depolama faaliyetini yaptığını gösteren organik tarım müteşebbis sertifikasını ifade eder.

Not 5: 35. maddede yer alan belge; organik ürünün işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik kapasite artırımı ve teknoloji yenileme başvuruları için başvuru sahibinin organik ürün işleme, paketlenme ve depolama faaliyetini yaptığını gösteren ürün sertifikasını ifade eder.

Not 6: KKYDP; Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programını ifade eder

Not 7: İmar planı; 1/1000 ölçekli uygulama imar planını ifade eder.

Not 8: Avan projede inşaat keşif, metraj şartı aranmaz. Projede üretime yönelik olarak yer alan makine ekipmanlar için ise; ölçekli makine yerleşim planı ile bu makinelere ait teknik şartname eklenmelidir.

Not 9: Projesi sadece makine ekipmandan ibaret olan başvurular tatbikat projesi olarak sunulmalıdır.

Not 10: Yaklaşık maliyetler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatlarını aşamaz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatlarında bulunmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlara ait birim fiyatlar esas alınır.

Not 11: 11,12,13,14,15,16,17,18 sıralarda yer alan belgeler; başvuru formu ve işletme planı bölümlerinde yer aldığından bu belgelerin ayrıca bu tabloda yer alma zorunluluğu yoktur.

Ek-2

BAŞVURU SAHİBİ VE PROJENİN UYGUNLUK DEĞERLENDİRME TABLOSU

	KONTROL EDİLECEK KRİTERLER	EVET	HAYIR
1	Başvuru sahibi bu tebliğin ilgili maddelerine haizdir.		
2	Başvuru konusu hibe desteği verilecek yatırım konularına uygundur.		
3	Başvuru formu ve ekleri yatırım projesi, iş planı, proje bütçesi, ayrıntılı bütçe tabloları birbiri ile uyumlu ve		

	ilişkilidir.		
4	Hibeye esas proje tutarı tebliğin 13 üncü maddesinde belirtilen hibeye esas proje tutarını aşmamaktadır.		
5	Hibe desteği tutarı hibeye esas proje tutarının %50'sini aşmamaktadır.		
6	Hibeye esas proje giderleri kapsamında sunulan harcamalar, hibe desteği verilecek uygun giderler kapsamındadır.		
7	Ekonomik yatırımlarda idari kısımlarla ilgili harcamalar; hibeye esas inşaat giderinin % 20'sini aşmamaktadır.		
8	Başvuru küçük veya orta ölçekli işletme yatırımı için yapılmıştır.		

Ek-3
PROJE ÖN DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Kriterler	Puan	Referans Puan	Projenin Aldığı Puan
1- Başvuru sahibinin niteliği			
Bireysel başvurular	20	14	
Genç çiftçi, kadın çiftçi, özürlü, eğitim el sanatları Eğitim Merkezi Belgeli, organik tarım üreticisi, kendi faaliyeti ile ilgili kooperatif ya da üretici birliğine üye bireysel başvurular*		19	
Şirket başvuruları		18	
Tarımsal amaçlı kooperatif ve birlikler		20	
2- Yatırım yerinin karakteristiği			
Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan nüfusu yirmi binden fazla olan ilçe belediye sınırları içinde olması.	20	12	
Büyükşehir belediye dışındaki illerde merkez ilçe belediye sınırları içinde olması		14	
Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan nüfusu yirmi binden az olan ilçeler ve diğer illerin merkez ilçeleri hariç, ilçe/belde belediye sınırları içinde olması		16	
Organize sanayi bölgesi veya ihtisas küçük sanayi sitesi içinde olması		16	
Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi içinde olması		20	
Köy sınırları içinde olması		20	
3- Yatırım ile istihdam edilecek personel sayısı			
5 kişiye kadar	10	8	
5 – 10 kişi		9	
10 kişiden fazla		10	

4- Yatırım Konusu			
Yeni tesis	16	12	
Kapasite artırımı ve teknoloji yenileme		12	
Tamamlama		14	
Alternatif enerji üretim tesisleri **		15	
Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar ***		15	
Organik ürün işleme paketlenme ve depolama yatırımları****		16	
5- Yatırımın yapılacağı ilçe sınırları içerisinde, daha önce program kapsamında hibe desteğinden yararlanan tesis sayısı			
Yararlanan tesis sayısı 5'ten fazla ise	15	5	
Yararlanan tesis sayısı 5 ve 5'ten az ise		10	
Yararlanan tesis yok ise		15	
6-Daha önce ekonomik yatırımlar kapsamında başvurunun yapıldığı ilde hibeden yararlanma durumu			
Hibe desteğinden daha önce yararlanmış ise	12	6	
Hibe desteğinden ilk kez yararlanacak ise		12	
7- Başvuru sahibinin Bakanlık kayıt sistemine kayıtlı olması			
Başvuru sahibinin ilk kez 2015 yılında Bakanlık kayıt sistemine kayıtlı olması durumunda	7	3	
Başvuru sahibinin 2015 yılından önce de Bakanlık kayıt sistemine kayıtlı olması durumunda		7	
TOPLAM		100	

* Genç çiftçi, kadın çiftçi, özürlü, eğitim el sanatları eğitim merkezi belgeli, organik tarım üreticisi belgeli, kendi faaliyeti ile ilgili kooperatif ya da üretici birliğine üye olanların başvurularında bu durumlarını belgeleyeceklerdir.

**Alternatif enerji üretim tesisleri için: Seralar dahil mevcut tesislerin enerji ihtiyacını karşılamaya yönelik başvurularda yatırım niteliğinin teknoloji yenileme olmasına bakılmaksızın 15 puan verilir.

*** Tarımsal üretime yönelik modern sabit yatırımlar için: Yatırımın niteliğine (yeni, tamamlama veya kapasite artırımı ve teknoloji yenileme) bakılmaksızın 15 puan verilir.

**** Organik ürün işleme paketlenme ve depolama yatırımları için: Yatırımın niteliğine (yeni, tamamlama veya kapasite artırımı ve teknoloji yenileme) ve proje konusuna (BÜİ, HÜİ, ÇES, SHD vs.) bakılmaksızın 16 puan verilir.

Ek-4 GENEL DEĞERLENDİRME CETVELİ

Bölüm	Azami Puan	Proje Puanı
1.Mali yapısı ve proje gerçekleştirebilme kapasitesi	20	
1.1 Başvuru sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli tecrübeye sahip midir?	5	

1.2 Başvuru sahibi ve ortakları (mevcut ise) yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (özellikle ele alınacak konulara ilişkin bilgi)	5	
1.3 Başvuru sahibi sürekli ve yeterli mali kaynaklara sahip mi?	5	
1.4 Başvuru sahibi yeterli idari kapasiteye sahip mi? (personel, donanım ve projenin bütçesini idare etme kapasitesi dahil olmak üzere)	5	
2. Uygunluk	25	
2.1 Teklif; program amaçları ve öncelikleri ile ne kadar ilişkilidir?	5	
2.2 Yatırım; yörede kırsal fakirliğin azaltılması ve gelir getirici faaliyetlerin geliştirilmesine ne ölçüde katkı sağlamaktadır?	5	
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıklıkla tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmişler? (aracılar, nihai faydalanıcılar ve hedef kitleler)	5	
2.4 Teklif edilen hedef kitlenin ihtiyaçları ve nihai faydalanıcılar ne kadar açıklıkla tanımlanmış? Teklif bunları uygun bir biçimde ele alıyor mu?	5	
2.5 Teklif; ne derecede yenilikçi ve katılımcı yaklaşımlar, iyi uygulama modelleri ile beraber çevre koruma gibi, katma değer unsurlarını ihtiva etmektedir?	5	
3. Metodoloji	25	
3.1. Teklifte yer alan faaliyetler uygulanabilir ve belirlenmiş olan, hedef ve beklentiler ile uyumlu mudur?	5	
3.2. Genel olarak faaliyetlerin tasarımı ne düzeyde bütünlük arz etmektedir? Özellikle karşılaşılması muhtemel sorunlar önceden incelenmiş, dış etkenler değerlendirilmiş ve faaliyetler izleme değerlendirmeye imkan verecek şekilde tasarlanmış mıdır?	5	
3.3. Hedef grupların ve faydalananların faaliyet içindeki mevcudiyeti ve katılım düzeyi yeterli midir?	5	
3.4. Faaliyet planı açık ve uygulanabilir mi?	5	
3.5. Teklifte faaliyet çıktısı ile ilgili olarak objektif değerlendirme göstergeleri mevcut mudur?	5	
4. Sürdürülebilirlik	20	
4.1. Faaliyetlerin hedef kitle üzerinde somut etkisi ne düzeydedir?	5	
4.2. Teklifin yaygın (çarpan) etkisi var mıdır? (bilginin yayılması ile faaliyet çıkarlarının tekrar edilebilirliği ve yaygınlaştırılması da dahil olmak üzere)	5	
4.3. Sunulan faaliyetin beklenen sonuçları sürdürülebilir nitelikte midir? ☐ Mali bakımdan (mali destek çekildikten sonra da faaliyet sürdürülebilecek midir? Nasıl) ☐ Kurumsal bakımdan (faaliyeti destekleyen yapılar faaliyetin sona	5	

ermesini takiben yerinde kalacak mıdır? Faaliyet sonuçları yerel düzeyde “sahiplenilecek” midir?)		
4.4. Yatırımın rekabet gücü ne düzeydedir?	5	
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	10	
5.1. Öngörülen giderler ile ilgili beklenen sonuçların oranı tatminkâr mı?	5	
5.2. Öngörülen harcamalar faaliyetlerin uygulanabilirliği açısından gerekli mi?	5	
Toplam puan	100	

EK-5
SEKTÖREL BAZDA PROJE KONULARI İL ÖNCELİK SIRALAMASI

İli	*SEKTÖREL BAZDA PROJE KONUSU KODLARI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ADANA	BÜİ	HÜİ	ÇES	SHD	AEÜ	TÜY	HOG	SÜİ	SER
ADYAMAN	BÜİ	HÜİ	SHD	SER	ÇES	AEÜ	TÜY	SÜİ	HOG
AFYONKARAHİSAR	HOG	BÜİ	SER	ÇES	SHD	AEÜ	HÜİ		
AĞRI	BÜİ	ÇES	SHD	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
AMASYA	BÜİ	SHD	ÇES	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
ANKARA	BÜİ	SHD	ÇES	AEÜ	HOG	SER	HÜİ		
ANTALYA	BÜİ	SER	SHD	TÜY	HÜİ	AEÜ	ÇES	SÜİ	HOG
ARTVİN	TÜY	HÜİ	SÜİ	BÜİ	SHD	SER	HOG	ÇES	AEÜ
AYDIN	BÜİ	SHD	SER	AEÜ	HOG	ÇES	HÜİ		
BALIKESİR	BÜİ	SER	AEÜ	SHD	ÇES	HOG	HÜİ		
BİLECİK	TÜY	BÜİ	SHD	HÜİ	SER	AEÜ	SÜİ	ÇES	HOG
BİNGÖL	TÜY	BÜİ	HÜİ	SER	SÜİ	SHD	ÇES	HOG	AEÜ
BİTLİS	HÜİ	BÜİ	TÜY	SÜİ	SHD	ÇES	SER	AEÜ	HOG
BOLU	TÜY	HÜİ	HOG	BÜİ	SHD	ÇES	SÜİ	AEÜ	SER
BURDUR	BÜİ	ÇES	HOG	AEÜ	SER	SHD	HÜİ		
BURSA	BÜİ	SHD	ÇES	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
ÇANAKKALE	BÜİ	SHD	ÇES	AEÜ	SER	HÜİ	HOG		
ÇANKIRI	SHD	BÜİ	AEÜ	SER	ÇES	HOG	HÜİ		
ÇORUM	BÜİ	HÜİ	ÇES	HOG	SHD	AEÜ	SER		
DENİZLİ	ÇES	BÜİ	SHD	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
DIYARBAKIR	BÜİ	ÇES	SER	SHD	AEÜ	HOG	HÜİ		
EDİRNE	BÜİ	ÇES	HÜİ	SHD	TÜY	HOG	SÜİ	SER	AEÜ
ELAZIĞ	BÜİ	SHD	ÇES	AEÜ	HÜİ	HOG	SER		
ERZİNCAN	BÜİ	SHD	SER	AEÜ	HOG	ÇES	HÜİ		
ERZURUM	BÜİ	ÇES	SHD	SER	HOG	AEÜ	HÜİ		
ESKİŞEHİR	TÜY	BÜİ	ÇES	HÜİ	SHD	SER	AEÜ	SÜİ	HOG
GAZİANTEP	BÜİ	ÇES	HÜİ	SHD	AEÜ	SER	TÜY	HOG	SÜİ
GİRESUN	BÜİ	SHD	HOG	ÇES	HÜİ	SER	AEÜ		
GÜMÜŞHANE	BÜİ	HÜİ	TÜY	SÜİ	HOG	ÇES	SHD	AEÜ	SER

HAKKARI	BÜİ	HÜİ	SHD	SÜİ	TÜY	SER	AEÜ	ÇES	HOG
HATAY	SHD	BÜİ	ÇES	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
ISPARTA	AEÜ	BÜİ	HÜİ	SHD	HOG	ÇES	SER		
MERSİN	SHD	AEÜ	BÜİ	SER	ÇES	HOG	HÜİ		
İSTANBUL	HÜİ	SÜİ	SHD	TÜY	AEÜ	BÜİ	ÇES	SER	HOG
İZMİR	HÜİ	BÜİ	AEÜ	SÜİ	TÜY	SER	SHD	ÇES	HOG
KARS	BÜİ	HOG	HÜİ	SHD	AEÜ	ÇES	SER		
KASTAMONU	SHD	SER	AEÜ	ÇES	BÜİ	HOG	HÜİ		
KAYSERİ	BÜİ	TÜY	SÜİ	HÜİ	SHD	ÇES	AEÜ	SER	HOG
KIRKLARELİ	BÜİ	HÜİ	SHD	TÜY	ÇES	HOG	SÜİ	AEÜ	SER
KIRŞEHİR	TÜY	BÜİ	ÇES	SER	HÜİ	AEÜ	HOG	SÜİ	SHD
KOCAELİ	TÜY	HÜİ	BÜİ	AEÜ	SHD	SÜİ	HOG	ÇES	SER
KONYA	BÜİ	ÇES	SHD	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
KÜTAHYA	SER	ÇES	SHD	BÜİ	AEÜ	HOG	HÜİ		
MALATYA	BÜİ	SHD	ÇES	HOG	AEÜ	SER	HÜİ		
MANİSA	BÜİ	SHD	AEÜ	ÇES	HOG	SER	HÜİ		
KAHRAMANMARAŞ	BÜİ	ÇES	SHD	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
MARDİN	BÜİ	ÇES	SHD	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
MUĞLA	BÜİ	HÜİ	SHD	TÜY	SÜİ	AEÜ	SER	HOG	ÇES
MUŞ	BÜİ	ÇES	AEÜ	HOG	SHD	SER	HÜİ		
NEVŞEHİR	BÜİ	ÇES	SER	AEÜ	HOG	SHD	HÜİ		
NİĞDE	BÜİ	HÜİ	TÜY	SER	AEÜ	SHD	ÇES	SÜİ	HOG
ORDU	BÜİ	SHD	ÇES	SER	HOG	HÜİ	AEÜ		
RİZE	SHD	SÜİ	BÜİ	HÜİ	HOG	AEÜ	TÜY	ÇES	SER
SAKARYA	BÜİ	HÜİ	TÜY	HOG	SHD	SÜİ	ÇES	SER	AEÜ
SAMSUN	BÜİ	ÇES	SHD	SER	HOG	AEÜ	HÜİ		
SİİRT	BÜİ	SER	TÜY	HÜİ	SHD	AEÜ	ÇES	HOG	SÜİ
SİNOP	TÜY	BÜİ	HÜİ	SÜİ	ÇES	SHD	SER	HOG	AEÜ
SİVAS	BÜİ	SHD	ÇES	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
TEKİRDAĞ	TÜY	HÜİ	BÜİ	ÇES	SHD	AEÜ	SER	HOG	SÜİ
TOKAT	BÜİ	SER	SHD	ÇES	AEÜ	HOG	HÜİ		
TRABZON	BÜİ	SHD	HÜİ	ÇES	HOG	AEÜ	SER		
TUNCELİ	HÜİ	BÜİ	TÜY	SER	AEÜ	SÜİ	HOG	SHD	ÇES
ŞANLIURFA	BÜİ	ÇES	SHD	SER	AEÜ	HOG	HÜİ		
UŞAK	HÜİ	ÇES	SER	BÜİ	SHD	AEÜ	HOG		
VAN	BÜİ	SHD	SER	AEÜ	ÇES	HÜİ	HOG		
YOZGAT	ÇES	BÜİ	AEÜ	HOG	SER	SHD	HÜİ		
ZONGULDAK	TÜY	SHD	SÜİ	HOG	HÜİ	ÇES	BÜİ	AEÜ	SER
AKSARAY	BÜİ	ÇES	AEÜ	HOG	SER	SHD	HÜİ		
BAYBURT	HÜİ	BÜİ	TÜY	ÇES	HOG	SHD	SER	SÜİ	TÜY
KARAMAN	SHD	ÇES	AEÜ	BÜİ	HOG	SER	HÜİ		
KIRIKKALE	BÜİ	HÜİ	TÜY	ÇES	HOG	SHD	SER	AEÜ	SÜİ
BATMAN	BÜİ	HÜİ	TÜY	ÇES	AEÜ	SHD	SER	HOG	SÜİ
ŞIRNAK	BÜİ	TÜY	HÜİ	SER	ÇES	SHD	SÜİ	AEÜ	HOG
BARTIN	TÜY	HÜİ	SÜİ	SHD	BÜİ	HOG	AEÜ	SER	ÇES
ARDAHAN	HÜİ	BÜİ	ÇES	SHD	HOG	SER	AEÜ		
İĞDIR	BÜİ	HÜİ	TÜY	SHD	ÇES	HOG	SÜİ	AEÜ	SER
YALOVA	SHD	HÜİ	TÜY	SÜİ	BÜİ	HOG	SER	AEÜ	ÇES

KARABÜK	HÜİ	TÜY	BÜİ	SHD	HÜİ	SHD	ÇES	HOG	SÜİ	SER	AEÜ
KİLİS	BÜİ	TÜY	SHD	HÜİ	SER	AEÜ	SER	AEÜ	ÇES	HOG	SÜİ
OSMANİYE	BÜİ	HÜİ	SER	AEÜ	HOG	SHD	HOG	SHD	ÇES	TÜY	SÜİ
DÜZCE	BÜİ	HÜİ	SÜİ	HOG	SER	TÜY	SER	TÜY	AEÜ	SHD	ÇES

SEKTÖREL BAZDA PROJE KONUSU VE KODLARI

BÜİ	BİTKİSEL ÜRÜN İŞLENMESİ, PAKETLENMESİ VE DEPOLANMASI	BÜİ
HÜİ	HAYVANSAL ÜRÜN İŞLENMESİ, PAKETLENMESİ VE DEPOLANMASI	HÜİ
SÜİ	SU ÜRÜNLERİ İŞLENMESİ, PAKETLENMESİ VE DEPOLANMASI	SÜİ
ÇES	ÇELİK SİLO (TARIMSAL ÜRÜNLERİN DEPOLANMASI)	ÇES
SHD	SOĞUK HAVA DEPOSU	SHD
SER	ALTERNETİF ENERJİ KULLANAN SERALAR	SER
AEÜ	ALTERNETİF ENERJİ ÜRETİM TESİSLERİ	AEÜ
HOG	HAYVANSAL ORJİNİLİ GÜBRE İŞLENMESİ PAKETLENMESİ VE DEPOLANMASI	HOG
TÜY	TARIMSAL ÜRETİME YÖNELİK MODERN SABİT YATIRIMLAR	TÜY